

ECLI:NL:RBMNE:2021:1083

Instantie	Rechtbank Midden-Nederland
Datum uitspraak	24-03-2021
Datum publicatie	19-04-2021
Zaaknummer	C/16/496790 / HA ZA 20/098
Rechtsgebieden	Verbintenissenrecht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - enkelvoudig
Inhoudsindicatie	Overeenkomst van opdracht inzake aangifte inkomstenbelasting en erfbelasting. Administratiekantoor heeft BOR niet aangevraagd. Zorgplicht van goed opdrachtnemer brengt mee dat hij geen werkzaamheden aanvaardt waarvoor hij de deskundigheid niet bezit.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

—

vonnis

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Civiel recht
handelskamer

locatie Utrecht

zaaknummer / rolnummer: C/16/496790 / HA ZA 20/098

Vonnis van 24 maart 2021

in de zaak van

1 de heer [eiser sub 1] ,

wonende te [woonplaats] ,

2. de heer **[eiser sub 2]**,
wonende te [woonplaats] ,
eiseres,
advocaten mr. I.I. van Tuyl van Serooskerken en mr. H. Kleijn te Amsterdam,

tegen

1 de [gedaagde sub 1] V.O.F.,
gevestigd te [vestigingsplaats] ,
2. de heer **[gedaagde sub 2]** ,
wonende te [woonplaats] ,
3. mevrouw **[gedaagde sub 3]**,
wonende te [woonplaats] ,
4. de heer **[gedaagde sub 4]** ,
wonende te [woonplaats] ,
gedaagden,
advocaten mr. G.R.E. Prudon en mr. J.P. van Nes te Utrecht.

Partijen zullen hierna ook [eisers c.s.] en [gedaagden c.s.] genoemd worden. Gedaagde onder 1 zal [gedaagde sub 1] genoemd worden. Gedaagden onder 2, 3 en 4 zullen hierna respectievelijk [gedaagde sub 2] , [gedaagde sub 3] en [gedaagde sub 4] genoemd worden.

1 De procedure

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding met producties;
- de conclusie van antwoord met producties;
- de akte overleggen aanvullende producties tevens wijziging grondslag eis van [eisers c.s.] van 7 januari 2021;
- het proces-verbaal van de comparitie na antwoord gehouden op 22 januari 2021.

2 De feiten

2.1 [eisers c.s.] hebben in 2014, na het overlijden van hun moeder mevrouw [A] (hierna: [A]), aandelen geërfd in het familiebedrijf [familiebedrijf] B.V. (hierna: [familiebedrijf]). Deze vennootschap houdt 100% van de aandelen in [bedrijf] B.V. (hierna: ' [bedrijf] ').

2.2 [gedaagde sub 1] is een administratiekantoor. [gedaagde sub 2] , [gedaagde sub 3] en

[gedaagde sub 4] zijn de vennoten van [gedaagde sub 1] .

2.3 In het uittreksel van het handelsregister van [gedaagde sub 1] staat bij 'Activiteiten' onder meer vermeld:

'SBI-code: 69204 - Belastingconsulenten.

(...)

Administratiekantoor, verzorgen van administraties, lonen, omzetbelasting en aangifte inkomstenbelasting; incassozaken; hypotheekbemiddeling; krediet aanvragen.'

Het visitekaartje van [gedaagde sub 2] vermeldt als activiteiten van [gedaagde sub 1] onder meer:

'Verzorgen van de gehele administratie

Verzorgen van alle belastingaangiften

(...)

Fiscale en bedrijfseconomische adviezen

(...)'

2.4 Vanaf 1994 verzorgde [gedaagde sub 1] de loonadministratie en de aangiften omzetbelasting en vennootschapsbelasting voor [bedrijf] . Hiervoor werd door [gedaagde sub 1] een vast bedrag van € 320,- ex btw per maand aan [bedrijf] in rekening gebracht.

2.5 [gedaagde sub 1] , althans [gedaagde sub 2] , heeft daarnaast meerdere malen de aangifte inkomstenbelasting (hierna: IB/PVV) voor [eisers c.s.] en voor de partner van [eiser sub 2] verzorgd.

2.6 Na het overlijden van [A] in 2014 heeft [gedaagde sub 1] , althans [gedaagde sub 2] , de aangifte IB/PVV van [A] (hierna: aangifte IB/PVV 2014) alsmede de aangifte erfbelasting ingediend.

2.7 Naar aanleiding van de aangifte IB/PVV 2014 is een geschil ontstaan tussen [eisers c.s.] en de Belastingdienst. In de daaropvolgende procedure is onder meer gebleken dat bij deze aangifte over de vererfde aandelen ten onrechte niet de vervreemdingswinst is opgegeven. Ook is gebleken dat in de aangifte erfbelasting geen beroep is gedaan op de bedrijfopvolgingsregeling van art. 35b e.v. Successiewet 1956 (hierna: de BOR).

2.8 [eisers c.s.] hebben vervolgens KPMG als adviseur ingeschakeld. Ter zitting van 18 april 2019 bij de rechtbank Gelderland is ten aanzien van de aangifte IB/PVV 2014 een vaststellingsovereenkomst gesloten, waarin is vastgesteld dat sprake was van kwalificerend ondernemingsvermogen bij [familiebedrijf] . Als gevolg hiervan is de aanslag IB/PVV 2014 verlaagd.

2.9 KPMG heeft de Belastingdienst bij brief van 4 januari 2019 verzocht om de BOR alsnog ambtshalve toe te passen, nu met de vaststellingsovereenkomst was komen vast te staan dat voldaan was aan het daarvoor geldende vereiste van kwalificerend ondernemingsvermogen. De Belastingdienst heeft dit verzoek bij beschikking van 23 januari 2019 afgewezen, omdat de erfbelastingaanslag reeds definitief vaststond.

2.10 [eisers c.s.] hebben € 450.898,- aan erfbelasting betaald.

2.11 Nadat [eisers c.s.] verlof gevraagd en verkregen hebben, hebben zij op 31 december 2019 conservatoir beslag doen leggen ten laste van [gedaagde sub 2] op een tiental aan hem toebehorende onroerende zaken, alsmede conservatoir derdenbeslag onder ING op rekeningen

van [gedaagden c.s.] en [gedaagde sub 2] .

3 Het geschil

- 3.1 [eisers c.s.] vorderen in dit geschil, kort gezegd, hoofdelijke veroordeling van [gedaagden c.s.] tot betaling van
- € 450.898,- ter zake van teveel betaalde erfbelasting, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 13 oktober 2015 tot aan de dag der algehele voldoening;
 - € 133.750,- ter zake van de door [eisers c.s.] aan KPMG betaalde factuurbedragen, vermeerderd met de wettelijke rente daarover vanaf de vervaldatum van de respectievelijke facturen tot aan de dag der algehele voldoening;
 - veroordeling van gedaagden in de proceskosten, inclusief de beslagkosten en de nakosten.
- 3.2 [eisers c.s.] leggen aan hun vorderingen, samengevat, het volgende ten grondslag. Volgens [eisers c.s.] bestond tussen hen en [gedaagden c.s.] een overeenkomst van opdracht met betrekking tot de aangiftes erfbelasting en IB/PVV 2014 van [A] . [gedaagden c.s.] waren daarom gehouden de zorg van een goed opdrachtnemer te betrachten. [gedaagden c.s.] zijn daarin echter tekortgeschoten. Bij de aangifte IB/PVV 2014 zijn fouten gemaakt doordat niet, te laat, of te beperkt op vragen van de Belastingdienst is gereageerd. [eisers c.s.] hebben KPMG moeten inschakelen en zo kosten moeten maken om deze fouten recht te zetten. Bij de aangifte erfbelasting is een fout gemaakt door geen beroep te doen op de BOR, terwijl dit wel voor de hand lag en aan de voorwaarden voor toepassing van de BOR was voldaan. [eisers c.s.] hebben daardoor geen gebruik kunnen maken van deze vrijstelling, waardoor zij zonder noodzaak een bedrag van € 450.898,- aan erfbelasting hebben betaald.
- 3.3 [gedaagden c.s.] voeren het volgende verweer. Er bestond enkel een overeenkomst van opdracht tussen [bedrijf] en [gedaagden c.s.] op grond waarvan [gedaagden c.s.] de administratie van [bedrijf] verzorgde. Tussen [eisers c.s.] en [gedaagden c.s.] bestond geen overeenkomst van opdracht. Voor zover diensten zijn verricht ten behoeve van [eisers c.s.] moeten deze worden gekwalificeerd als een vriendendienst waarvoor niet is betaald. Deze handelingen zijn bovendien door [gedaagde sub 2] in persoon verricht, en niet namens [gedaagde sub 1] , zodat zij ook niet aan [gedaagde sub 1] kunnen worden toegerekend. Voor zover sprake is geweest van gebrekkige communicatie met de Belastingdienst kan dat [gedaagden c.s.] niet verweten worden, nu aannemelijk is dat (sommige) post niet bij hen is bezorgd. Verder is bestreden dat geen beroep op de BOR is gedaan en dat een beroep op de BOR voor de hand lag; het zou gaan om complexe materie waarmee [gedaagden c.s.] niet bekend waren. [gedaagden c.s.] mochten er bovendien vanuit gaan dat [eisers c.s.] hierover reeds door de notaris waren geadviseerd. Bovendien is niet gebleken dat aan de voorwaarden voor toepassing van de BOR was voldaan. De door KPMG gefactureerde bedragen, waarvan [eisers c.s.] vergoeding vorderen, zijn erg hoog, zodat het bedrag voor matiging in aanmerking komt. Daarnaast is bestreden dat alle kosten noodzakelijk waren.

4 De beoordeling

Overeenkomst van opdracht; toerekening handelen [gedaagde sub 2] aan [gedaagde sub 1] ; hoofdelijkheid

- 4.1 [eisers c.s.] hebben gesteld dat tussen hen en [gedaagden c.s.] een overeenkomst van opdracht als bedoeld in art. 7:400 BW tot stand is gekomen. [gedaagden c.s.] hebben dat betwist door te

stellen dat sprake is geweest van een vriendendienst.

- 4.2 Volgens de rechtbank is, in het licht van de betwisting van [gedaagden c.s.] , voldoende gemotiveerd gesteld dat een overeenkomst van opdracht bestond tussen [gedaagden c.s.] en [eisers c.s.] met betrekking tot de aangifte erfbelasting en IB/PVV 2014. Daarbij is het volgende van belang. Gebleken is dat [gedaagde sub 2] er mee heeft ingestemd werkzaamheden voor [eisers c.s.] te verrichten, bestaande uit het verzorgen van de aangifte IB/PVV 2014 van [A] en de aangifte erfbelasting. Deze afspraak is gemaakt na afloop van een bespreking met de notaris over de erfenis van [A] , waarbij [gedaagde sub 2] in zijn professionele hoedanigheid aanwezig was. Verder is gebleken dat [gedaagde sub 2] reeds eerder aangifte IB/PVV voor [eisers c.s.] persoonlijk had gedaan (zie hiervoor rechtsoverweging 2.6). Uit dit alles kan worden afgeleid dat [gedaagde sub 2] gedurende langere tijd diensten heeft verricht voor [eisers c.s.] (en niet enkel voor [bedrijf]).
- 4.3 [gedaagden c.s.] hebben betoogd dat met betrekking tot de aangifte erfbelasting en IB/PVV 2014 geen sprake was van een overeenkomst van opdracht, maar van een vriendendienst. Daarvoor bestaan volgens de rechtbank echter geen aanwijzingen. [eisers c.s.] en [gedaagde sub 2] kenden elkaar zakelijk omdat [gedaagde sub 2] – eerder in loondienst voor een administratiekantoor en later vanuit zijn bedrijf – de administratie en belastingaangifte voor [bedrijf] verzorgde. Het enkele feit dat [eisers c.s.] , althans hun ouders, en [gedaagde sub 2] enkele malen in privé-tijd contact hebben gehad, maakt niet dat de relatie niet langer als zakelijk kan worden gekwalificeerd. Bovendien lagen de voor [eisers c.s.] verrichte werkzaamheden in het verlengde van de werkzaamheden die voor [bedrijf] werden verricht en behoorden de werkzaamheden voor [eisers c.s.] blijkens de activiteiten zoals deze staan ingeschreven in het handelsregister en op het visitekaartje van [gedaagde sub 2] (zie hiervoor rechtsoverweging 2.3) ook gewoon tot zijn reguliere werkzaamheden.
- 4.4 Dat de werkzaamheden voor [eisers c.s.] buiten de bestaande overeenkomst van opdracht met [bedrijf] vielen en het dus om een vriendendienst ging, blijkt volgens [gedaagden c.s.] ook uit het feit dat de werkzaamheden niet werden gefactureerd. Het is echter niet gebleken dat dit voor [eisers c.s.] duidelijk was; zij hebben ter zitting verklaard dat zij er vanuit zijn gegaan dat de werkzaamheden binnen de bestaande overeenkomst vielen, waarvoor een vast bedrag van € 320,- per maand werd betaald (zie hiervoor rechtsoverweging 2.4). Ook als de werkzaamheden voor [eisers c.s.] inderdaad om niet zijn verricht, betekent naar het oordeel van de rechtbank overigens niet dat op [gedaagden c.s.] geen zorgplicht rustte. Daarvoor blijft doorslaggevend dat de diensten professioneel werden verricht.
- 4.5 [gedaagden c.s.] hebben verder gesteld dat [gedaagde sub 2] de diensten voor [eisers c.s.] op persoonlijke titel heeft verricht en niet namens [gedaagde sub 1] , zodat eventuele fouten niet aan [gedaagde sub 1] kunnen worden toegerekend. Ook hiervoor bestaan volgens de rechtbank geen aanwijzingen. [gedaagde sub 1] was opdrachtnemer van [bedrijf] . Zo hebben partijen elkaar leren kennen en [gedaagde sub 2] was ook in zijn hoedanigheid als vennoot van [gedaagde sub 1] bij de bespreking met de notaris aanwezig waarna hij heeft toegezegd de aangifte erfbelasting en aangifte IB/PVV 2014 te zullen doen. Niet is gebleken dat [gedaagde sub 2] ooit met [eisers c.s.] heeft besproken dat hij de voornoemde twee aangiftes op persoonlijke titel zou afhandelen. Ook zijn het e-mailadres en postpapier van [gedaagde sub 1] gebruikt om over de aangifte erfbelasting en IB/PVV 2014 te communiceren, zowel met [eisers c.s.] als met de Belastingdienst (onder meer producties 21 en 23 bij dagvaarding). Dit alles wijst erop dat de diensten voor [eisers c.s.] namens de vennootschap werden verricht.
- 4.6 [eisers c.s.] hebben voorts aangevoerd dat [gedaagde sub 2] zowel als vennoot van [gedaagde sub 1] (op grond van art. 18 WVK) als persoonlijk aansprakelijk is op de voet van art. 7:404 BW. Zij hebben gesteld dat de opdracht is verstrekt met het oog op [gedaagde sub 2] als persoon. [gedaagden c.s.] hebben dit niet bestreden. [gedaagde sub 2] is dus zowel als vennoot als in persoon aansprakelijk voor eventuele schade. De overige vennoten zijn op grond van art. 18 WVK

hoofdelijk aansprakelijk. Niet bestreden is dat ook [gedaagde sub 1] naast de overige gedaagden hoofdelijk aansprakelijk kan worden gehouden.

Zorgplicht; tekortkoming; causaal verband

- 4.7 Nu tussen [gedaagden c.s.] en [eisers c.s.] een overeenkomst van opdracht tot stand is gekomen met betrekking tot de aangifte erfbelasting en de aangifte IB/PVV 2014, waren [gedaagden c.s.] gehouden de zorg van een goed opdrachtnemer in acht te nemen. Dat houdt in dat zij dienden te handelen als een redelijk bekwaam en redelijk handelend beroepsbeoefenaar. 'Redelijk bekwaam' betekent dat zij geacht worden de deskundigheid te bezitten die van hen mag worden verwacht; 'redelijk handelend' betekent dat van hen mag worden verwacht dat zij die kennis ook benutten.
- 4.8 [eisers c.s.] verwijten [gedaagden c.s.] dat zij op twee punten hun zorgplicht hebben geschonden (zie hiervoor rechtsoverweging 3.2). Het eerste verwijt houdt in dat [gedaagden c.s.] hebben nagelaten een beroep te doen op de BOR bij het verzorgen van de aangifte erfbelasting. Het tweede verwijt ziet op fouten bij de aangifte IB/PVV 2014 van [A]. De beide verwijten worden hierna achtereenvolgens besproken.
- 4.9 Met betrekking tot de aangifte erfbelasting is de eerste vraag of de BOR is aangevraagd. Volgens [gedaagden c.s.] hebben zij dat mogelijk wel gedaan. Dit hebben zij echter op geen enkele wijze onderbouwd. De rechtbank kan dit bovendien moeilijk rijmen met de uitlating van [gedaagde sub 2] ter zitting dat hij helemaal niet van de BOR op de hoogte was. De rechtbank gaat er dan ook – op grond van het feit dat volgens de Belastingdienst deze aanvraag niet is gedaan en dit ook niet blijkt uit de ingevulde aangifte – vanuit dat die aanvraag niet is gedaan.
- 4.10 Partijen zijn verder verdeeld over de vraag of [eisers c.s.] mochten verwachten dat [gedaagden c.s.] de kennis bezaten die noodzakelijk was voor het verzorgen van de aangifte erfbelasting, meer specifiek voor het aanvragen van de BOR. [gedaagden c.s.] hebben betoogd dat zij ten tijde van het doen van de aangifte erfbelasting niet over die kennis beschikten (zo heeft [gedaagde sub 2] ter zitting verklaard dat hij geen fiscale kennis heeft en dat hij ten tijde van de erfbelastingaangifte niet van de BOR op de hoogte was) en dat [eisers c.s.] dat wisten.
- 4.11 De rechtbank oordeelt als volgt. Uitgangspunt is – en dat staat op zichzelf ook niet ter discussie – dat van een belastingconsulent of -adviseur die deskundig is op het gebied van erfbelasting, mag worden verwacht dat deze de BOR kent en die ook aanvraagt, indien relevant. Vast staat ook dat [gedaagden c.s.] die kennis niet bezaten. Het betoog van [gedaagden c.s.] komt er op neer, dat [eisers c.s.] konden weten dat [gedaagden c.s.] in dit geval niet als deskundige op het gebied van erfbelasting konden worden beschouwd.
- 4.12 Naar het oordeel van de rechtbank mochten [eisers c.s.] er echter vanuit gaan dat [gedaagden c.s.] de benodigde kennis hadden, in de eerste plaats omdat (zoals hiervoor besproken in rechtsoverweging 4.2) [gedaagden c.s.] bedrijfsmatig belastingaangiften verzorgen en dit ook eerder voor [eisers c.s.] hadden gedaan. In de tweede plaats staat op het visitekaartje van [gedaagde sub 2] vermeld dat [gedaagden c.s.] (onder meer) alle belastingaangiften en fiscale adviezen verzorgen (zie hiervoor rechtsoverweging 2.3). Toen [gedaagden c.s.] de opdracht met betrekking tot de aangifte erfbelasting aanvaardden, hoefden [eisers c.s.] er daarom niet op bedacht te zijn dat [gedaagden c.s.] hiervoor niet toegerust waren. Het had volgens de rechtbank op de weg van [gedaagden c.s.] gelegen om dit aan [eisers c.s.] duidelijk te maken. Dat hebben zij niet gedaan. Dat is dan ook de kern van het verwijt dat [gedaagden c.s.] naar het oordeel van de rechtbank moet worden gemaakt: zij hebben nagelaten om [eisers c.s.] er van op de hoogte te stellen dat zij niet deskundig waren op het terrein van erfbelasting, en [eisers c.s.] daarmee de mogelijkheid ontnomen zich te laten bijstaan door iemand die dat wel was. Tot de zorgplicht van een goed opdrachtnemer behoort ook, dat de opdrachtnemer geen werkzaamheden aanvaardt waarvoor hij de noodzakelijke deskundigheid niet bezit. In een dergelijk geval zal hij zijn cliënt naar een ander moeten doorverwijzen, of de benodigde kennis elders moeten inwinnen. Ook dat

laatste is in dit geval niet (tijdig) gebeurd: pas tijdens de beroepsprocedure naar aanleiding van de aangifte IB/PVV 2014 is fiscaal adviseur [B] bij de zaak betrokken. De aangifte erfbelasting was toen al ingediend. Voor zover [B] tijdig heeft gewezen op het bestaan van de BOR en andere vrijstellingen, geldt dat het op de weg van [gedaagden c.s.] had gelegen om hieraan gevolg te geven. Ook op dit punt kan [gedaagden c.s.] dus een verwijt worden gemaakt.

- 4.13 [gedaagden c.s.] hebben gesteld dat zij er vanuit gingen dat de notaris reeds over de erfbelasting had geadviseerd of zou adviseren. Volgens de rechtbank is dat echter niet gebeurd en was er geen grond voor [gedaagden c.s.] om dat te vermoeden. Ter zitting is gebleken dat [gedaagde sub 2] namens [gedaagden c.s.] bij één bespreking met de notaris aanwezig is geweest, waarbij is gesproken over de omvang van de erfenis van [A] en de daartoe behorende vermogensbestanddelen, maar niet over hoe de aangiftes moesten worden ingevuld laat staan over de BOR. [gedaagden c.s.] hebben verder geen contact gehad met de notaris. Volgens de rechtbank had het op de weg van [gedaagden c.s.] gelegen om, als zij verwachtten dat de notaris over de erfbelasting zou adviseren of dat reeds had gedaan, dit nader te verifiëren. Ook dat hebben [gedaagden c.s.] niet gedaan. Daarbij kan, volgens de rechtbank, eventuele betrokkenheid van de notaris (of executeur-testamentair) niet afdoen aan de eigen zorgplicht van [gedaagden c.s.]
- 4.14 De fouten van [gedaagden c.s.] bij de aangifte IB/PVV houden in, zo stellen [eisers c.s.] , dat [gedaagden c.s.] de vervreemdingswinst niet hebben opgegeven en vervolgens niet tijdig hebben gereageerd op informatieverzoeken van de Belastingdienst. Hierdoor zou de situatie zijn geëscaleerd en heeft de Belastingdienst in eerste instantie geweigerd om mee te werken aan het rechtzetten hiervan. Volgens de rechtbank hebben [gedaagden c.s.] dit alles niet, althans niet voldoende gemotiveerd, bestreden. [gedaagden c.s.] hebben gesteld dat post van de Belastingdienst hen mogelijk niet bereikt heeft, omdat zij op een hoekpand zijn gevestigd. De rechtbank overweegt dat, ook als dit juist is, dat niet kan afdoen aan de verantwoordelijkheid van [gedaagden c.s.] om (zo nodig op een andere manier) effectieve communicatie met de Belastingdienst te onderhouden.
- 4.15 Verder is duidelijk geworden dat causaal verband bestaat tussen de fouten van [gedaagden c.s.] en de door [eisers c.s.] geleden schade. Doordat [eisers c.s.] niet wisten dat [gedaagden c.s.] niet deskundig waren op het terrein van erfbelasting, is hen de kans ontnomen zich te laten bijstaan door een deskundige op het gebied van erfbelasting, die wel tijdig een beroep op de BOR had kunnen doen en direct de vervreemdingswinst zou hebben opgegeven. Als gevolg van de fout van [gedaagden c.s.] is pas ontdekt dat een beroep op de BOR mogelijk was geweest toen de termijn hiervoor reeds was verstreken, en zijn daarvoor, en voor het alsnog opgeven van de vervreemdingswinst, kosten gemaakt. Ten aanzien van het causaal verband hebben [gedaagden c.s.] nog gesteld dat (althans ten tijde van de aangifte) niet aan de voorwaarden voor toepassing van de BOR zou zijn voldaan; zo zou op dat moment niet duidelijk zijn geweest of [eisers c.s.] de onderneming zouden voortzetten. Volgens de rechtbank hebben [eisers c.s.] met het memorandum van KPMG van 4 januari 2021 echter voldoende onderbouwd dat aan de voorwaarden was voldaan, en dat de BOR dus zou zijn toegekend indien daarop tijdig een beroep was gedaan.

Schade wegens niet tijdig aanvragen van de BOR

- 4.16 Nu, zoals hiervoor in rechtsoverweging 4.15 is overwogen, is komen vast te staan dat een beroep op de BOR succesvol zou zijn geweest als dit tijdig was gedaan, komt het in dit verband door [eisers c.s.] gevorderde bedrag in beginsel voor toewijzing in aanmerking. [eisers c.s.] hebben gesteld dat zij, als het beroep op de BOR gegrond zou zijn bevonden, in het geheel geen erfbelasting zouden hebben betaald, en hebben daarom vergoeding gevorderd van het volledige door hen betaalde bedrag aan erfbelasting van € 450.898. Zij hebben deze stellingen onderbouwd middels verschillende berekeningen en rapporten van KPMG. Naar het oordeel van de rechtbank hebben [eisers c.s.] het gevorderde bedrag hiermee voldoende toegelicht. De rechtbank

merkt op dat de betwisting door [gedaagden c.s.] op dit punt niet meer inhoudt dan de stelling dat de berekening niet te controleren is. Zij hebben niet, bijvoorbeeld met een contra-expertise, nader toegelicht op welke punten de berekening eventueel niet zou kloppen. Dat had wel op hun weg gelegen. De rechtbank concludeert daarom dat het gevorderde bedrag toewijsbaar is.

4.17 [eisers c.s.] vorderen wettelijke rente over dit bedrag vanaf 13 oktober 2015, de dag waarop het bedrag van de definitieve aanslag erfbelasting moest zijn betaald. [gedaagden c.s.] hebben dit aanvangsmoment betwist door te stellen dat het bedrag van die aanslag op dat moment mogelijk nog niet is betaald. [eisers c.s.] hebben gewezen op de brief van de Belastingdienst van 6 augustus 2019, waarin wordt aangekondigd dat een teveel betaald bedrag van € 154.518,- zal worden terugbetaald of verrekend. Hieruit blijkt, volgens [eisers c.s.] , dat het eerdere, hogere bedrag van de definitieve aanslag reeds betaald is. Volgens de rechtbank hebben [eisers c.s.] daarmee voldoende gemotiveerd gesteld dat het gevorderde bedrag op 13 oktober 2015 inderdaad is betaald. De wettelijke rente is daarom vanaf die datum toewijsbaar. Naar het oordeel van de rechtbank is niet gebleken dat [eisers c.s.] zeer lang hebben gewacht met het instellen van de onderhavige procedure, zodat geen aanleiding bestaat voor matiging van het rentebedrag op die grond.

Schade in verband met kosten KPMG; schadebeperkingsplicht

4.18 Verder oordeelt de rechtbank dat voldoende gemotiveerd is gesteld dat [eisers c.s.] als gevolg van de fouten van [gedaagden c.s.] extra kosten hebben moeten maken voor deskundige bijstand door KPMG. [eisers c.s.] hebben betaling gevorderd van € 133.750,-, oftewel het totaalbedrag van de facturen van KPMG. Om te beoordelen in hoeverre deze kosten voor toewijzing in aanmerking komen, moet een vergelijking worden gemaakt tussen de situatie waarin de fouten niet zouden zijn gemaakt, en de huidige situatie. De rechtbank neemt tot uitgangspunt dat in de situatie zonder fouten eveneens kosten zouden zijn gemaakt voor het inschakelen van een erfbelastingdeskundige (zie hetgeen in rechtsoverweging 4.12 is overwogen over de fout van [gedaagden c.s.]). De rechtbank neemt aan dat de erfbelastingaangifte, het beroep op de BOR en overleg daarover met de Belastingdienst relatief veel tijd en inspanning zou hebben gekost, nu is gebleken dat de belastinginspecteur in eerste instantie van mening was dat geen sprake was van kwalificerend ondernemingsvermogen, hetgeen vereist is om een beroep te kunnen doen op de 'doorschuiffaciliteit' in het kader van de aangifte IB/PVV 2014. Deze kwestie hangt samen met de vraag of in het kader van de erfbelasting een beroep kan worden gedaan op de BOR. Ook wanneer dus meteen een beroep op de BOR was gedaan, was het wellicht nog gekomen tot een bezwaar- en beroepsprocedure. De kosten voor deskundige begeleiding zouden daarom ook in de situatie zonder fout relatief hoog zijn geweest, in ieder geval veel hoger dan de door [gedaagden c.s.] in rekening gebrachte kosten.

4.19 Anderzijds geldt dat in de situatie waarin de fouten niet zouden zijn gemaakt een deel van de door KPMG gefactureerde kosten zou zijn vermeden. Het gaat dan met name om de extra kosten die zijn gemaakt om de (communicatie)fouten bij de aangifte IB/PVV 2014 te herstellen. Hoewel volgens de rechtbank in beginsel moet worden geabstraheerd van de omstandigheid dat KPMG relatief hoge uurtarieven hanteert, geldt wel dat het begrijpelijk is dat [eisers c.s.] onder de omstandigheden (er waren reeds fouten gemaakt en het ging om veel geld) een relatief duur kantoor heeft aangezocht.

4.20 De rechtbank zal gebruik maken van haar bevoegdheid om het schadebedrag te schatten. De rechtbank schat in dat in de situatie zonder fout een bedrag van € 65.000,- aan kosten voor deskundige bijstand zou zijn gemaakt. De rechtbank zal dit bedrag daarom in mindering brengen op het gevorderde bedrag, zodat een bedrag van (€ 133.750,- – € 65.000,- =) € 68.750,- zal worden toegewezen. Hierbij is rekening gehouden met de hiervoor genoemde factoren. Ook is de gevorderde wettelijke rente hierin verdisconteerd voor zover deze reeds is vervallen. Wel zal wettelijke rente worden toegewezen vanaf de datum waarop dit vonnis wordt gewezen tot aan de dag der algehele voldoening.

4.21 Het beroep van [gedaagden c.s.] op de schadebeperkingsplicht wordt verworpen. Dit beroep is er op gebaseerd dat [eisers c.s.] KPMG onnodig kosten hebben laten maken voor een beroep op de BOR, dat reeds kansloos was wegens het verstrijken van de termijn. Naar het oordeel van de rechtbank kan [eisers c.s.] echter niet verweten worden deze poging nog te hebben gewaagd. Verder hebben [gedaagden c.s.] zelf gesteld dat volgens de facturen slechts een zeer gering bedrag, namelijk € 543,20 met dit beroep gemoeid was. De tijd die er aan voornoemde poging is besteed, is dus maar heel beperkt geweest. Ook in dat opzicht is het beroep op de schadebeperkingsplicht ongegrond.

4.22 [gedaagden c.s.] hebben verder betoogd dat de kosten van KPMG deels (ook) zijn gemaakt ter voorkoming van verdere vermogensschade. Volgens [gedaagden c.s.] zijn niet alle kosten aan te merken als redelijk in de zin van art. 6:96 lid 2 BW, en dient het toe te wijzen bedrag daarom te worden gematigd. Volgens de rechtbank behoeft dit betoog geen nadere beoordeling, nu bij de schadebegroting (hiervoor in rechtsoverweging 4.18) reeds beoordeeld is in hoeverre de gemaakte kosten noodzakelijk waren om de eerder gemaakte fouten te herstellen en verdere schade te voorkomen.

Proceskosten en nakosten

4.23 Omdat [gedaagden c.s.] in het ongelijk gesteld zullen worden, zullen zij veroordeeld worden in de proceskosten van [eisers c.s.] , de kosten van beslaglegging daarin begrepen. De kosten zijn:

- betekening dagvaarding(en): € 225,36
- griffierecht: € 1.342,00
- beslagkosten: € 4.097,45
- salaris gemachtigde (2 x € 3.214): € 6.428,00

totaal: € 12.092,81

4.24 De nakosten worden toegewezen zoals hierna bepaald.

5 De beslissing

De rechtbank:

5.1 veroordeelt [gedaagden c.s.] hoofdelijk tot betaling aan [eisers c.s.] van een bedrag van € 450.898,- vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 13 oktober 2015 tot aan de dag der algehele voldoening;

5.2 veroordeelt [gedaagden c.s.] hoofdelijk tot betaling aan [eisers c.s.] van een bedrag van € € 68.750,11, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf heden tot aan de dag der algehele voldoening;

5.3 veroordeelt [gedaagden c.s.] in de proceskosten, aan de zijde van [eisers c.s.] tot op heden begroot op € 12.092,81;

5.4 veroordeelt [gedaagden c.s.] in de na dit vonnis ontstane kosten, begroot op € 157,00 aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat [gedaagden c.s.] niet binnen 14 dagen na aanschrijving aan het vonnis heeft voldaan en er vervolgens betekening van de

uitspraak heeft plaatsgevonden, met een bedrag van € 82,00 aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak;

5.5 wijst het meer of anders gevorderde af;

5.6 verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. A. Wilken, mr. K.G.F. van der Kraats en mr. M.J.R. Brons en in het openbaar uitgesproken op 24 maart 2021.